

Brieven

| Letters to the editor

De kloof gedicht (NAW juni 2001)

Een overzicht van wiskundigen in de literatuur is onvolledig als het werk van Tom Lehrer ontbreekt. Hier is een aanvulling. Tom Lehrer werd op 9 april 1928 geboren. Hij studeerde wiskundige statistiek in Harvard, en gaf enige tijd les als 'teaching assistant'. In zijn jeugd publiceerde hij twee artikelen (zie Math Reviews). Hij verdiende tijdens zijn studie wat bij met het componeren en zingen van satirische en absurde liederen. Dit werd zijn meest lucratieve bezigheid.

Ik leerde het werk van Lehrer kennen tijdens een congres in Ierland in 1962. Willem van Zwet zong tijdens een wandeling het hartverscheurende An Irish ballad (zie hieronder), en 'ever since I met this man my life is not the same'.

Een paar korte voorbeelden die de toon zetten. Uit de moorddadige "Irish Ballad": *One morning in a fit of pique, // — sing rickety tickety tin — // she drowned her father in a creek; // the water tasted bad for a week // and we had to make do with gin.* Uit "Poisoning the pigeons in the park": *When they see us coming the birdies all try and hide, // but they still go for peanuts when coated with cyanide.*

Hieronder gedeelten van drie liederen met een wiskundige kant; dit zijn echter niet zijn allerbeste. Het eerste lied verwijst naar een, naar ik meen, onterechte, beschuldiging van plagiaat aan het adres van de beroemde meetkundige Nicolai Ivanovich Lobachevsky. Het Engels is wat gebrekkig, want het wordt gezongen door een 'Rus'.

*I am never forget the day I first meet the great Lobachevsky.
In one word he told me secret of success in mathematics:
Plagiarize!
Plagiarize,
Let no one else's work evade your eyes,
Remember why the good Lord made your eyes,
So don't shade your eyes,
But plagiarize, plagiarize, plagiarize -
Only be sure always to call it please 'research'.*

*And ever since I meet this man
My life is not the same,
And Nicolai Ivanovich Lobachevsky is his name.*

*And who made me a big success
And brought me wealth and fame?
Nicolai Ivanovich Lobachevsky is his name.*

Het tweede is een coupletje uit "My home town", een nostalgische terugblik op zijn geboortestadje (dat is in feite New York): *The guy that taught us math, // Who never took a bath, // Acquired a certain measure of renown, // And after school he sold the most amazing pictures // In my home town.* Tenslotte een versje dat bij mijn weten niet op CD bestaat: "The Derivative Song (to *There'll be Some Changes Made*)."
You take a function of x and you call it y, // Take any x-nought that you care to try, // You make a little change and call it delta x, // The corresponding change in y is what you find nex', // And then you take the quotient and now carefuller // Send delta x to zero, and I think you'll see // That what the limit gives us, if our work all checks, // Is what we call dy/dx, it's just dy/dx.

Je doet de liederen van Tom Lehrer ernstig te kort door ze te lezen in plaats van te (horen) zingen. Lehrer heeft drie platen gemaakt, die nu op CD verschenen zijn. De beste website over Tom Lehrer is: <http://wiw.org/~drz/tom.lehrer/> Fred W. Steutel, Eindhoven

In deze rubriek reageren lezers op recent in dit blad verschenen artikelen. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden brieven in te korten of niet te plaatsen.